

Fanni

Emma Ahlgren

Fanni har alltid funnits. Hon fanns redan innan jag fanns, långt innan Elvi föddes. På ett foto av mig som liten baby ligger Fanni bredvid mig på golvet. Hennes stora tassar nuddar nästan mitt ansikte. Hängöronen hänger, en blanksvart nos svävar ovanför mitt kala bebishuvud. Längst bak i bilden en svans. Den är suddig, kanske viftar hon på den.

Nu är nosen vit och grå, påminner om farmors hår sedan hon slutade gå hos frisören. Farmor säger att Fanni är som en del av inredningen. En möbel, kanske en fåtölj eller en soffa. Man tänker inte alltid på att hon finns, men hon finns alltid där.

När jag var liten brukade jag klättra på Fanni. Leka att hon var ett berg eller en stor sten. Ibland använde jag henne som rutschkana, gled ner för hennes rygg om och om igen tills mamma bad mig sluta. Fanni är ingen leksak, sa hon. Jag tittade på Fanni. Hon tittade tillbaka med sina runda bruna ögon.

Nu har Fannis ögon fått en vit hinna över sig. Som om någon droppat utspädd mjölk i dem med en pipett. Om man lyser på Fanni med en ficklampa ser hon ut som en zombie. Ögonen lyser läskigt i gult, vitt och grönt. Då brukar Elvi börja gråta. Mamma säger att jag ska sluta, att Elvi blir rädd. Jag släcker ficklampan, går och lyser på pappas reflexväst i skrubben istället.

Elvi älskar Fanni. Fanni älskar Elvi. Fannis svans går runt som en propeller så fort hon ser Elvi. En gång blev Fanni så glad att hon svepte ner ett stearinljus från bordet med svansen bara för att hon hörde Elvis röst. Hon följer Elvi som en skugga, sover på mattan i hennes rum om nätterna. Vid frukosten sitter hon bredvid Elvis stol vid matbordet. Väntar på att Elvi ska bli klar med smörgåsen så att hon får äta kanterna. Dreglet rinner, Fanni smackar. Glupskt slukar hon de torra brödkanterna, slickar Elvis hand som tack.

Nu ligger Fanni hoprullad i sin korg i hörnet av köket. Hon ser ut som en ostbåge. Ryggen böjd, nosen instuvad under svansen. Tittar inte ens upp när Elvi ropar på henne. Elvi ropar och ropar. Anni, Anni!

Hon lockar med sin gladaste röst, viftar ivrigt med brödbiten i sin knubbiga lilla hand. Fanni kommer inte.

I skålen på golvet står Fannis frukost orörd. Uppblött torrfoder med smak av ris och fisk. Fanni älskar uppblött torrfoder med smak av ris och fisk. Hon älskar potatis, morot, korv och frukt. Hon älskar all slags mat, Fanni äter allt. Pinnar, strumpor, leksaksormar.

En gång när Fanni var valp åt hon ett litet batteri. Jag minns det inte, för jag fanns ju inte då. Men mamma har berättat historien så många gånger att det blivit mitt minne också. Jag kan tydligt se Fannivalpen framför mig. Hur hon undersöks av veterinären. Hur mamma efter några dagar gräver fram det lilla batteriet ur Fannis bajns på morgonpromenaden.

Hundar kan också ha dåliga dagar, förklarar pappa. Vakna på fel fot. Som mamma gör ibland. Han sneglar på mamma som står och slamrar med något borta vid diskbänken.

Det är inte sant, han hittar på. Det är som att han glömt hur Fanni funkar.

Fanni är alltid glad.

Fanni kommer jämt när man ropar.

Fanni har faktiskt inga fötter, bara tassar.

Satans hundjäväl, säger mamma. Slänger en slev i diskhon så att det skramlar högt.

Hon tar upp Fannis skål från golvet. Håller resterna av hundmaten i roskis.

Atans undävel, härmar Elvi.

Pappa harklar sig. Tittar på mamma med hopskrynklade ögonbryn, mumlar något. Mamma mumlar tillbaka.

Elvi slinker ner från stolen. Kryper ner bredvid Fanni i korgen. Fanni viftar sakta på svansstumpen, för öronen bakåt och blundar när Elvi varsamt stryker henne över huvudet. Jag sätter mig också. Klappar Fanni försiktigt över ryggen. Hennes kropp känns benig och tunn. Alldeles sval under min varma hand.

Snart sitter vi alla och trängs i den lilla korgen. Mamma, pappa, Elvi och jag. Vi kramar Fanni i tur och ordning. Håller hennes mjuka hängöron mellan våra fingrar. Håller om varandra. Det är snorigt och blött, ögonen och näsorna rinner. Mamma torkar med tröjärmen. Säger att nu får vi skärpa oss. Hon drar fram telefonen ur fickan, ger den till pappa. Han nickar.

Nu ligger Fanni i en påse av återvunnet papper på hallbordet. Imorgon ska vi åka till favoritplatsen, sprida ut hennes aska vid den stora klätterstenen i skogen.

På kvällen sitter vi länge i soffan tillsammans, bläddrar bland fotografierna i albumet.

Titta, säger mamma. Det här är jag när jag var liten.

Hon pekar på babybilden. Fannis suddiga svans i bakgrunden.

Jag tittar på mamma med stora ögon. Känner något kallt slicka mig i nacken.

Mamma skrattar. Fanni har alltid funnits, förklarar hon. Hon försvinner ingenstans, behöver bara uppdateras lite ibland.

Jag ser en svart skugga svepa förbi i ögonvrån. Ljudet av tassar, Elvi som ropar och skrattar.

© Läscentrum, 2025

Emma Ahlgren, född 1986, är författare och bildkonstnär bosatt i Jakobstad. Hon skriver främst poesi och prosa och hennes texter rör sig ofta i ett gränsland mellan att vara barn och vuxen, mellan det verkliga och det absurda, mellan det humoristiska och det tragiska.